

Iwona Ewa Arent

minister nauki,
minister rodziny, pracy i polityki
społecznej

Interpelacja nr 6368

Interpelacja w sprawie potrzeby zmian legislacyjnych w kontekście konfliktu na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie

Szanowna Pani Minister,

Na prośbę 300 pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie zwracam uwagę na poważny problem wynikający z nieprawidłowości w funkcjonowaniu związków zawodowych w instytucjach publicznych. Trwający spór pomiędzy Rektorem uczelni a związkiem zawodowym „Prawda” nie tylko odbija się negatywnie na pracownikach, ale również uwidacznia systemowe luki prawne. Konflikt ten stał się precedensem, który może wyrzucić szkodliwy wpływ na inne uczelnie w kraju. Pracownicy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego są jedynymi w Polsce, którzy do tej pory nie otrzymali obiecanych podwyżek, pomimo że Ministerstwo przekazało na ten cel środki już na początku roku.

Geneza konfliktu

Spór pomiędzy rektorem UWM a przewodniczącym związku zawodowego „Prawda”, ma swoje korzenie w decyzji władz uczelni o zwolnieniu przewodniczącego. Decyzja ta została uznana przez sąd za niezgodną z prawem, co doprowadziło do jego przywrócenia na stanowisko. W wyniku tych wydarzeń konflikt przeniósł się na płaszczyznę zarządzania uczelnią i negocjacji ze związkami zawodowymi. Pomimo przywrócenia przewodniczącego do pracy, konflikt personalny pomiędzy nim a rektorem wpływa na codzienne funkcjonowanie uczelni. Skutkiem tej sytuacji jest m.in. brak realizacji wypłat podwyżek dla pracowników, co generuje frustrację i destabilizuje życie zawodowe niemal **3000 osób. Spór uniemożliwia wypłatę środków przeznaczonych przez Ministerstwo na podwyżki (79 milionów złotych)**. Głównym punktem sporu jest propozycja podziału funduszy, która została zaakceptowana przez większość związków zawodowych, ale zablokowana przez związek „Prawda”. Możliwe jest sfinansowanie podwyżek nauczycielom ze środków własnych uczelni, natomiast istnieje wtedy ryzyko zmniejszenia przyszłorocznej subwencji ze strony Ministerstwa. Taki scenariusz mógłby skutkować problemami finansowymi uczelni.

Propozycje zmian legislacyjnych

W celu uniknięcia powtórzenia podobnych sytuacji w przyszłości, konieczne są zmiany w przepisach dotyczących związków zawodowych i zarządzania w instytucjach publicznych. Proponuję wprowadzenie zasady, że w przypadku gdy związki zawodowe nie osiągną

porozumienia, decyzje powinny być podejmowane większością głosów reprezentatywnych związków zawodowych.

Przykład UWM (jako jedyny taki przypadek w Polsce) pokazuje, że brak odpowiednich regulacji prowadzi do destrukcji dialogu społecznego i destabilizacji funkcjonowania instytucji publicznych. W przypadku zaniechania działań legislacyjnych inne uczelnie mogą postępować podobnie, co pogorszy sytuację pracowników oraz reputację polskich uczelni na arenie międzynarodowej. W związku z powyższym proszę o informację:

1. Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie zmian w ustawie o związkach zawodowych, aby decyzje w sprawach takich jak podział środków mogły być podejmowane większością głosów związków reprezentatywnych, zamiast wymogu jednomyślności?
2. Czy Ministerstwo rozważa ustanowienie mechanizmu mediacyjnego lub arbitrażu w przypadku sporów między związkami zawodowymi i pracodawcami w instytucjach publicznych?
3. Jakie działania podjęło lub zamierza podjąć Ministerstwo w celu monitorowania i rozwiązania konfliktu na UWM, aby zapobiec dalszym stratom finansowym i negatywnym konsekwencjom dla pracowników?
4. Czy Ministerstwo dostrzega ryzyko, że brak działań w sprawie konfliktu na UWM może stworzyć precedens dla innych uczelni, które mogłyby wykorzystać podobne mechanizmy do utrudniania dialogu społecznego? Jeśli tak, to jakie kroki zostaną podjęte, aby temu zapobiec?

Proszę o rozważenie zaproponowanych zmian, które mają na celu ochronę interesów pracowników oraz zwiększenie stabilności finansowej i organizacyjnej w instytucjach publicznych.

Z poważaniem,

Iwona Ewa Arent.